

บทวิจารณ์หนังสือ Draw your thoughts

พจนา พิชิตปัจจา

ผู้แต่ง Woody Prieb ปีที่พิมพ์ 2014 สำนักพิมพ์ สถาบันสหสวรรษ จำนวน 239 หน้า ราคา 500 บาท

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ทำให้ผู้อ่านรู้ถึงวิธีการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นรูปภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะของการวาดแผนผัง หนังสือถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลักๆ โดยในส่วนแรกเป็นส่วนของการแนะนำหนังสือ ส่วนที่สองเป็นหลักการในการวาดแผนผังทั้ง 5 แบบ (บทที่ 1 ถึงบทที่ 5) และส่วนสุดท้ายเป็นส่วนที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติจากกรณีศึกษาที่ให้เพิ่มเติม และส่วนสุดท้ายเป็นบทสรุป

ส่วนแรก ส่วนของการแนะนำหนังสือ ผู้เขียนได้เปรียบเทียบการเขียนแผนภาพก็เสมือนหนึ่งเป็นภาษาโดยทั่วไป เพราะโครงสร้างของภาษาต่างๆมีคำ ประโยค และหลักไวยากรณ์ ส่วนการเขียนแผนภาพ มีสัญลักษณ์แทนคำ การเขียนเส้นเป็นเสมือนประโยค และหลักไวยากรณ์คือหลักการใช้เส้นต่างๆเชื่อมโยงกับภาพที่มีอยู่ นอกจากนั้นยังอธิบายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้แผนภาพแทนตัวอักษร เนื่องจากข้อจำกัดของคำ หลักไวยากรณ์ ความหมายของคำที่สามารถทำให้สับสน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันแผนภาพถูกใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการความรู้ และสุดท้ายของส่วนแรกนี้ผู้เขียนได้แนะนำถึงโครงสร้างหนังสือทั้งหมดและยังเน้นย้ำถึงจุดยืนของหนังสือเล่มนี้ว่าเป็นเสมือนส่วนที่ช่วยในพัฒนาสิ่งที่คิดให้สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

ส่วนที่สอง เป็นส่วนของการแนะนำถึงหลักการการเขียนแผนภาพ 5 ประเภทในแต่ละบท แผนภาพแบบ F (F-diagram) ซึ่งถูกนำเสนอในบทที่ 1 เป็นแผนภาพที่แสดงให้ถึงการเชื่อมต่อหรือการไหลของงานหรือสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการไหลของทรัพยากร ผลิตภัณฑ์ การให้บริการ เป็นต้น หลักการเขียน F-diagram คือ ลูกศรหมายถึงทิศทาง การไหลของสิ่งต่างๆว่าเริ่มต้นที่จุดใดและเคลื่อนย้ายไปที่จุดใด ส่วนวงกลมจะแสดงถึงแหล่งที่มาและจุดหมายปลายทาง โดยที่ตัวอักษรที่เขียนบนเส้นลูกศรคือสิ่งที่เคลื่อนย้าย บทที่ 2 ผู้เขียนได้นำเสนอแผนภาพแบบ C (C-diagram) เป็นแผนภาพที่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล โดยลูกศรจะแสดงถึงลำดับ หรือ แสดงถึงเหตุและผล หรือ แสดงถึงความแตกต่างว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นบวกหรือลบ รวมทั้งการเขียนตัวเลขบนลูกศรจะแสดงถึงระดับของอิทธิพลของสิ่งดังกล่าวด้วย ซึ่งอาจเขียนเป็นเส้นตรงหรือเส้นโค้งก็ได้ แต่ถ้าต้องการแสดงให้เห็นเพียงกระบวนการทำงานแผนภาพแบบ P (P-diagram) ในบทที่ 3จะเป็นทางเลือกที่เหมาะสม โดยรูปภาพจะแสดงถึงกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมทั้งยังสามารถที่จะระบุถึงเจ้าของกระบวนการหรือผู้ที่ต้องดำเนินการในขั้นตอนนั้นๆ และลูกศรจะแสดงถึงลำดับในการดำเนินการ นอกจากนั้นโดยส่วนใหญ่ยังใช้วงกลมแสดงถึงกระบวนการที่ต้องตัดสินใจ ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ว่าส่วนใดของกระบวนการที่มีความสำคัญ แผนภาพแบบ R (R-diagram)ถูกนำเสนอในบทที่ 4เป็นแผนภาพแสดงเครือข่ายของความสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนต่างๆ ซึ่งแต่ละภาคส่วนจะถูกแทนที่ด้วยรูปภาพทรงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม และถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยเส้นต่างๆที่มีความซับซ้อนมากกว่าแผนภาพแบบ C เพราะข้อความต่างๆบนเส้นโยงยังสามารถแสดงถึงธรรมชาติของความสัมพันธ์ของภาคส่วนต่างๆด้วย สำหรับบทที่ 5 เป็นการนำเสนอแผนภาพแบบ X (X-diagram)หรือ proportion diagram ซึ่งอาจจะเป็นวงกลม หรือ สี่เหลี่ยม หรือ พื้นที่ในรูปภาพต่างๆ ซึ่งการแบ่งพื้นที่แสดงถึงองค์ประกอบ หรือความสำคัญในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน เป็นต้น

วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (2557)

ส่วนที่สามของหนังสือ เป็นการอธิบายถึงกระบวนการในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นแผนภาพผ่านกรณีศึกษา ทั้งสิ้น 5 กรณีศึกษา ได้แก่ การวิจัยความปลอดภัย การปรับโครงสร้างองค์การแบบมีส่วนร่วม การปฏิวัติเครื่องสำอาง และการวิเคราะห์การเมือง และส่วนสุดท้ายเป็นการสรุปให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการถ่ายทอดความคิดเป็นแผนภาพเพราะแผนภาพเปรียบเสมือนเครื่องมือสื่อสารที่ทรงพลัง ช่วยในการวิเคราะห์และสามารถเห็นภาพรวมในเวลาเดียวกัน พร้อมทั้งยังช่วยในการนำทฤษฎีมาแปลงสู่แผนปฏิบัติ และที่สำคัญที่สุดคือ ช่วยในการพัฒนาความคิดให้สามารถต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง

หนังสือเล่มนี้ถือได้ว่าเป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษา นักบริหารระดับต้นและบุคคลทั่วไป ที่ต้องการพัฒนากระบวนการสร้างระบบความคิด ภายในหนังสือมีภาพประกอบพร้อมคำอธิบายที่มีความชัดเจน ตัวอย่างที่ผู้เขียนยกประกอบในแต่ละบทเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยง่าย ภาพประกอบที่ใช้ภาพที่มีลักษณะเหมือนภาพร่างจากดินสอสามารถจูงใจให้ผู้อ่านสามารถวาดตามได้ รวมทั้งตัวอย่างประกอบในส่วนที่สาม มีการถ่ายทอดกระบวนการคิดและกระบวนการในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ได้โดยง่าย หนังสือเล่มนี้จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับบุคคลที่ต้องการจัดระบบความคิด และถ่ายทอดความคิดของตนให้กับผู้อื่นได้อย่างตรงประเด็น